

Nota biogràfica: Baltasar Sanz

FRANCESC BONASTRE

La tasca de recuperació de notícies biogràfiques esdevé encara del tot necessària, a fi de bastir la infraestructura que més endavant ens permetrà d'interpretar i teoritzar sobre l'objecte conegut. Aquest és el cas de Baltasar Sanz, el nom del qual no figura a cap dels repertoris internacionals; la seva citació al Diccionari Labor es limita a dir que és un compositor espanyol desconegut del segle XVII¹.

Resseguint la documentació històrica i econòmica de la capella de música de la catedral de Tortosa, vaig trobar-me amb un document autògraf de l'esmentat compositor, el qual ens permet de fixar alguns trets de la seva biografia i ocupació professional. Es tracta d'una súplica de Baltasar Sanz, datada vers el 22 de febrer de 1707, en la qual ens manifesta exercir de mestre de capella a l'esmentada catedral, almenys des de trenta-quatre anys ençà, la qual cosa ens permet de situar-lo en aquest càrrec pels voltants de 1673².

Per altra banda, sabem que aquest compositor havia nascut a Brea i es formà a la seu de Saragossa com a infant de l'escolania, sense que coneguem res de la seva activitat musical entre aquest període i la data de consecució del càrrec de mestre de capella de Tortosa³.

Sanz degué morir a l'esmentada ciutat a l'entorn del 10 de gener de

¹ PENA, J., ANGLÉS, H., *Diccionario de la Música Labor*, Barcelona 1954, vol. II, p. 1965^a.

² Vegeu Ap. Doc. I.

³ GONZÁLEZ VALLE, J.V. et al. «Regesta de noticias referentes a la música en las actas capitulares del Pilar (1656-1676)», *Aragonia Sacra* I (1986), 190. Allí se'n diu que «Recibió el C[abildo] por infante a Baltasar Sanz, de Brea, después de haberlo examinado» (26 de novembre de 1663). D'acord amb aquest text, podem situar el naixement de Baltasar Sanz pels voltants de 1650.

1708, per tal com en aquesta data s'anuncia la vacant del càrrec, per òbit del seu titular⁴.

Al marge de la petita circumstància biogràfica, la instància autògrafa de Baltasar Sanz ens palesa un tret organològic important com és la necessitat de l'arpa com a instrument de l'acompanyament en aquelles ocasions en què no es tocava l'orgue: «Quaresma, Semana Santa, Siestas y procesiones»; no es tracta d'una demanda particular, sinó que es desprèn del context el seu ús ordinari: «... como la hay en las más Iglesias», la qual cosa concorda, a més, amb les especificacions que sobre aquest instrument trobem als manuscrits musicals d'aquesta època, sobretot a l'àrea de l'antiga confederació catalano-aragonesa.

⁴ Actes capitulars de la Catedral de Tortosa, 1708 f. 7^v (10 de gener).

APÈNDIX DOCUMENTAL

1

Primus codex manualis scribaniae Administratoris / Illustrissimi et Reverendissimi Capituli almae sedis Dertusensis. / Anno a nativitate Domini MDCCVII / Scriba / Joannes Baptista Sessé / notarius Dertusae.

[Bifoli cosit entre els f. 60^v-61]

Muy Ill^o S.^r

Quando tuve la fortuna de poseer este Magiste-/rio, allé en esta capilla la falta de no haver alguién que / tuviesse la haviidad de Arpista, como la hay en las más / Iglesias, siendo essa tan precissa para acompañar en / la Quaresma, Semana Santa, Siestas y procesiones; / procuré rogar al Com[ensa]l Thomás Serrano, M^{ro} y / Organista de esta Santa Iglesia, para que aplicándose a tañer / este Instrumento resarciesse falta tan notable, lo que hizo/ gustosso, y sin tener obligación, aplicóse al acomp[añamien]to y de / esta forma a proseguido treinta y quatro años, asta que / la desgracia de huna cayda le ha tenido seis messes en / casa, y allándome sin tener quien supliesse esta falta / procuré yngeniarne para suplirla, haziendo que Maria-/no Oller se aplicasse ha acompañar con dicho Instrumento, como ha proseguido asta el día de oy: y como / el organista se halle distraído de este Instrumento, ambos / a dos ponemos en la consideración de V^a S^a esta falta, / pudiéndola suplir dicho Mariano, sólo con la gracia que / espera de dignarse admitirle al Ingrosso (*sic*) de las distribucio-/nes de vn Beneficio que obtiene en esta Sta Iglesia para orde-/narse, y ofrezce en recompensa de esta gracia tañer el / Arpa a todas las funciones que se ofrecieran en esta Sta / Iglesia y a la que la Capilla huviere menester fuera de ella,/ espera el suplicante alcanzar este favor de la / [f^o] liberalidad de V^a S^a, que guarde el cielo muchos años.

Siervo de V^a S^a que su mano besa.

Balthasar Sanz

2

Die Martis xxij mensis februarij (1707)

(Al marge esquerre: "Súplica del/m^e de capella/admissió M^o Oller").

"Súplica en escrits del Mestre de Capella, que / és del thenor següent = Muy Ill^{me} S^r = quando / tuve la fortuna *etc*, *Inseratur. Deliberarunt* / se li diga que en vista de les males cobranses y / contratemps en esta guerra, no-s troba àrbitre / ni cabiment en admetrer á M^o Mariano Oller / clergue".